

BOKRECENSIONER

Näringsförbud

Mikael Berglund

Docenten Mikael Berglund har i ackordscentralens skriftserie gett ut boken "Näringsförbud" på förlaget Norstedts juridik AB. Boken omfattar 276 sidor och är mycket ambitiös samt täcker såväl svensk som utländsk rätt. Berglund har skrivit en heltäckande monografi över lagregleringen av näringsförbud. I det stora hela kan man uppfatta detta rättsområde som förhållandevis begränsat, men Berglund har lyckats analysera och täcka samtliga lagrum såväl betydelsefulla som mer marginella. Ett intressant grepp är att vid varje lagrum redovisas, förutom en kommentar, lagrummets förarbeten och eventuella avgöranden av Högsta domstolen. Detta innebär att lagkommentaren över hela fältet faktiskt redovisar rättsutredningar för varje paragraf.

I inledningen redovisas statistik varvid särskilt intressant är antalet meddelade näringsförbud i domstol registrerade vid bolagsverket från 2010 - 31 juli 2018. Antalet går från 407 ned till 112. Detta visar på ett fenomen som påtalats i samhällsdebatten nämligen att näringsförbud egentligen inte tillämpas på ett märkbart sätt i den svenska rättsordningen. Detta torde stå helt i strid med hur lagstiftaren egentligen vill komma åt oegentligheter inom näringslivet.

Boken redovisar relativt ingående hur lagstiftningen inom detta område gått till och man förstår därav att regleringen blivit så pass otydlig och kvalifikationerna så tunga att reglerna inte går att tillämpa i praktiken.

I bestämmelserna om näringsförbud finns inskrivet ett krav på att talan får väckas om det är påkallat från allmän synpunkt. Som praktiker vet man att en sådan åtalsbegränsning gör att åtal i princip inte väcks.

Vidare noteras att konkurrensverket också har rätt att yrka på näringsförbud och författaren skriver att under 2012 – 2016 har konkurrensverket inte framställt något yrkande om näringsförbud i mål om konkurrensskadeavgift och när talan inte förts om konkurrensskadeavgift har verket inte heller framställt något yrkande om näringsförbud genom ansökan för patent vid marknadsdomstolen vid Stockholms tingsrätt. Då jag tjänstgjorde som riksdagsman erfor jag att om en myndighet bemyndigats att föra talan vid domstol detta som regel aldrig ägde rum. Lagstiftaren måste sålunda bli varse att skall det allmänna påtala något vid domstol skall talan föras av processvana åklagare eller personer med motsvarande kompetens.

Rolf Åbjörnsson